

ДО 100-РІЧЧЯ ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО СЕРГІЯ МИХАЙЛОВИЧА МАЙСТРЕНКА

26 жовтня 2010 р. виповнилося 100 років із дня народження доктора сільськогосподарських наук Майстренка Сергія Михайловича. Протягом багатьох років він працював над проблемами вдосконалення організації та технології зберігання картоплі, овочів і плодів.

Сергій Михайлович народився в с. Славгород Краснопільського району Сумської області в сім'ї селянина. Він рано залишився без батьків, тому на його долю великий вплив справили старші брати та сестри. Із юних літ Сергій Михайлович прагнув отримати освіту. І в 1927 р. вступив до Гросянецької сільськогосподарської профшколи, потім до робфаку Харківського інституту народного господарства, а

в 1930 р. – до Одеського хіміко-технологічного інституту консервної промисловості. Закінчивши його, отримав спеціальність інженера-хіміка консервної промисловості.

Із 1935 р. по липень 1941-го Майстренко С. М. працював завідуючим хімічною лабораторією Озерновського рибного комбінату (Камчатка, Росія) і одночасно відповідальним секретарем багатотиражної газети політвідділу; науковим співробітником і технічним редактором видань Харківського науково-дослідного інституту харчової промисловості; інженером-хіміком групи стандартизації харчових продуктів Технічної ради Міністерства харчової промисловості СРСР.

Сергій Михайлович учасник Другої світової війни. Із самого її початку був начальником хімічної служби окремого саперного батальйону 60-ї дивізії народного ополчення, яка базувалася у м. Москві. У жовтні 1941 р. дивізія попала в оточення – бійці, які залишилися живими, серед них і Сергій Михайлович, опинилися в тилу ворога. Невдовзі вони приєдналися до партизанського загону, діючого в Сумській і Курській областях під керівництвом комісара М. І. Миронова. В загоні Майстренко С. М. був редактором рукописної газети "Бойовий партизанський листок". У лютому 1943 р. партизанській загін об'єднався з наступаючими частинами Червоної Армії. Сергія Михайловича залишили в звільненому від ворога Краснопільському районі Сумської області й призначили редактором районної газети "За перемогу", потім в. о. редактора райгазети "Ленінська іскра" Манжурівського району Курської області.

Із квітня 1944 р. Майстренко С. М. працював за своєю спеціальністю: директором Тербунського харчового комбінату Курської області, головним інженером Калінінської вітамінно-кондитерської фабрики, заступником начальника Калінінського облхарчпрому, головним інженером Костромського облхарчпрому. На підприємствах він займався розробкою та впровадженням у виробництво нових видів кондитерських виробів, збагачених

вітамінами, за що отримав три авторських свідоцтва. За освоєння синтезу аскорбінової кислоти був нагороджений відзнакою Міністерства харчової промисловості СРСР.

Практична діяльність на підприємствах харчової промисловості не відповідала його прагненням до творчої наукової праці. З 1953 р. Сергій Михайлович працював викладачем у Костромському хіміко-механічному технікумі, Костромському сільськогосподарському інституті, займався науковими дослідженнями в галузі льонарства. У 1958 р. захистив кандидатську дисертацію на тему "Прийоми зберігання і поліпшення посівних якостей насіння льону-довгунця". Із 1959 р. він працював на посаді доцента в Кам'янець-Подільському інституті сільського господарства, в 1961 р. його запросили до Українського науково-дослідного інституту торгівлі і громадського харчування Міністерства торгівлі УРСР (УкрНДІТХ). У цьому інституті Сергій Михайлович працював протягом 27 років (1961–1987) старшим науковим співробітником, завідувачим лабораторією плодів і овочів, завідувачим відділом товарознавчо-технологічних досліджень та завідувачим відділом технології зберігання продовольчих товарів і раціоналізації способів товароруку. В 1984 р. Майстренко С. М. захистив докторську дисертацію на тему "Нова технологія зберігання картоплі і овочевих культур".

За свої 84 роки Сергій Михайлович працював на різних посадах, в різних організаціях, але найбільші свої неординарні творчі, наукові та організаційні якості проявив, працюючи в науково-дослідних установах, особливо в УкрНДІТХ, де реалізував свій талант вченого й організатора. Під його керівництвом розроблено нові прогресивні технології зберігання сільськогосподарської продукції – в охолоджувальних складах з активною вентиляцією, з регульованим газовим середовищем. Особливість нової технології – зберігання продукції не навалом, а в тарі-обладнанні, яку вперше було розроблено в Україні, – широко використовується в наш час у різних країнах. Для впровадження нової технології зберігання сільськогосподарської продукції було створено нову відповідну матеріально-технічну базу, для рішення якої залучалися спеціалісти українських академічних і галузевих інститутів. Результати власних багатолітніх наукових досліджень і досліджень, які здійснювали його учні, мали велике значення для України, впроваджувалися в різних республіках СРСР. Прогресивна технологія зберігання сільськогосподарської продукції дала змогу механізувати трудомісткі процеси, продовжити строки зберігання та знизити втрати картоплі, овочів і плодів.

За результатами наукових досліджень видано 125 наукових і науково-методичних публікацій. Сергій Михайлович був керівником міжнародних програм і приймав активну участь у роботах щодо зберігання плодово-овочевої продукції, які виконувалися спільно з ученими Угорщини, Німеччини, Польщі та Чехословаччини у рамках РЕВ.

Майстренку С. М. було властиве добре відношення до людей, молодих наукових співробітників. Під його керівництвом (або як консультанта) виконувалися кандидатські дисертації. Він із великим бажанням працював із молоддю – допомагав у наукових дослідженнях. Протягом багатьох років Сергій Михайлович був членом Вченої спеціалізованої Ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій Української сільськогосподарської академії – нині Національного університету біоресурсів та природокористування.

За досягнуті результати в науковій і організаторській роботі С. М. Майстренко нагороджений медаллю "За доблесну працю", орденом "Знак пошани", іншими медалями та численними Почесними грамотами. Він виховав трьох дітей, які займаються науковою діяльністю, онуки також продовжують його справу.